

Ester Hubená: Básnická tvorba Ludvíka Kundery

(posudek vedoucího diplomové práce na oboru Český jazyk a literatura na FF UK v Praze)

Cíl práce, její účel a směřování

Práce má za cíl nabídnout monograficky pojaté zpracování celoživotního a již uzavřeného básnického díla Ludvíka Kundery. Účelem je koncentrovat výkladovou pozornost na autora, který se od raných 40. let až do přelomu tisíciletí vyskytoval v literárním prostoru jako důležitá a svým naturelem i nezvykle „renesanční“ osobnost, zasahující svými aktivitami do většiny druhů umění v jeho soudobém chápání, ale zároveň nikdy nestál v centru literárního pole. Jde tedy o práci výrazně heuristickou, jejíž možnosti a hranice jsou dány materiálem, tj. Kunderovým básnickým dílem, ale zároveň i o práci, která metodologicky musí řešit problematiku pobývání na okraji, vylučování, marginalizování, ale také opětovných vstupů do kontextu, jež ne vždy vycházejí z chronologie autorského tvoření, ale častěji z nastavení doby a institucionalizovaného pojetí literatury a umění, jež jen v některých časových fázích dá autorovi prostor; a tento poskytnutý prostor je také filtrován jednotlivými druhy umění či žánry, jež spadají pod rozsáhlé Kunderovo Dílo ve smyslu oeuvre.

Metodologie

Práce je koncipována monograficky. Vzhledem k velkému materiálovému rozsahu, jež básnické dílo Ludvíka Kundery představuje, musela proto omezovat výkladové linie směřující ke kontextové provázanosti, ať už z hlediska ostatních dimenzí Kunderovy tvorby, tak především z hlediska vztahů k jiným tvůrčím osobnostem či dobově koncipovanému kontextu kulturnímu a společenskému. Monografický výklad je založen na předpokladu integrální tvůrčí osobnosti, jež se průběžně vyvíjí, ale zároveň si uchovává i určitou míru stálosti a jedinečnosti jak v oblasti své poetiky, tak i motiviky, tematiky a „vidění světa“. Jádrem výkladu je pozornost věnovaná tvořenému dílu, tedy jednotlivým souborům básnických textů. Ty jsou vykládány chronologicky z hlediska doložitelné doby jejich vzniku a přístup vykladačky směřuje především k přesné, specifikující charakterizaci jednotlivých děl. Diplomantka pro potřeby výkladu nepřejímá ani nekoncepuje nějakou specifickou teorii, jež by sloužila jako centrální koncept a výkladový klíč. Používá metodu zevrubného čtení, založeného na kontextovém porozumění celému Kunderovu básnickému dílu. Produkuje výklad zřetelný, který ilustrativně dokládá i citáty, jež vesměs působí funkčně a neslouží k usnadňování si výkladové cesty. Práce nenabízí vyhocené interpretační výkony, jež by materiál šponovaly na šňůře natažené od interpretace k přeinterpretování. Cílem je naopak přesný popis a z něho odvozovaný výklad, podkládaný zřetelnou a doložitelnou argumentací. Monografický charakter práce a koncept tvůrčí autorské osobnosti, sjednocující jednotlivá básnická díla, umocňuje i produktivní a bohatě zaplněné Životopisné kalendárium

Práce s odbornou literaturou

Práce reflektuje a respektuje spektrum dílčích prací, jež byly Ludvíku Kunderovi věnovány. Tyto práce jsou ve výkladu využívány produktivně a citlivě. Vzhledem k rozsahu díla i vymezení účelu práce nereflektuje text této diplomové práce obecnou problematiku výkladu a interpretace poezie či obecné metodologické otázky monografického žánru v oblasti literární vědy. Toto odstříhnutí dané problematiky a odborné literatury s ní spjaté je v tomto případě funkční a zcela ospravedlnitelné.

Styl a prezentace

Práce se vyznačuje adekvátním výkladovým tempem, v němž se dostane prostor na výklad podstatných rysů, proměn, posunů, žánrových charakteristik atd., a výklad zároveň neulpívá na vybraných detailech, jimž by se věnoval do vyčerpání. Proto se práce příjemně čte – je založená na zřetelné kompoziční osnově a výklad nesměřuje k přílišnému abstrahování či spekulování; veškerá argumentace je zřetelná, podložená a stylově odpovídající cíli práce i analyzovanému materiálu.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Jako celek působí práce velmi koherentně. Způsob myšlení, kladení otázek i odpovídání na ně, stejně jako způsob práce s literaturou drží zvolenou linii od počátku do konce práce. Prokazatelná míra odbornosti a z ní plynoucí terminologické zatíženosti práce je průběžně vyvažována lehkým sklonem k esejističnosti, který dostane plný prostor v Závěru, jenž výklad patřičně ukončuje s využitím kreativních dispozic, jež diplomantka umí použít na pravém místě. Schopnost precizního myšlení i vyjadřování, kterou diplomantka prokazuje v celé práci, svědčí o tom, že po právu předkládá ze studijního hlediska svoji práci závěrečnou. Velmi oceňuji, že kromě možnosti získat za ni akademický gradus tato diplomová práce nabízí pro obor dějin české literatury i jednu „vyřešenou“ materiálovou oblast, jež je zpracována z hlediska soudobého stavu poznání i nástrojů, a proto ji akademická obec může využívat a produktivně na ni navazovat.

Práci bez výhrad **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit její text známkou **výborně**.

V Praze dne 20. 1. 2017

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.